

בהיכל הקדושה של הרב ליכטנשטיין

בקיץ תשמ"ט הודיע הרב ליכטנשטיין לתלמידיו בישיבת "הר עציון" כי הוא יוצא ל"שבתון". גבות הורמו: הייתכן שראש הישיבה, ש"לא פסק פומיה מגרסיה" בלילות ובימים, יחדל מהרבצת תורה? וכל זאת לאחר עשרות רבות של שנים שבהן העביר שבעה, עשרה ואף תריסר שיעורים בשבוע?

את יציאתו ל"שבתון" זה נימק הרב ברצונו לכתוב חיבור על הקדושה, נושא שהעסיקו שנים רבות. למרות שהעביר אלפי שיעורים, כתב עשרות רבות של מאמרים וחייד חידושים בכל מקצועות התורה וההגות היהודית לדורותיה, לא העלה אותם על הכתב בצורה סדורה וישיתית.

מקצת פירותיו של "שבתון" זה הופיע כעת בספר "קדושת אביב" (בהוצאת מגיד וישיבת הר עציון), שמכנס את עיוני הרב בקדושת הזמן והמקום. עורכי הספר, בן הרב ש"י ליכטנשטיין והרב חיים נבון, עשו מלאכה עצומה, וזיכו את הרבים בספר שבכל אחד מדפיו פנינות למדניות למכביר.

הספר מתמקד רק בשני מישורים של קדושה - קדושת הזמן והמקום - ובולט חסרונם של פרקים נוספים כגון קדושת האדם (הכהנים, או 'קידוש' ידיים ורגלים קודם עבודת יום הכיפורים), ועוד. למרות השוני והגוונים בין סוגי הקדושה השונים, שנידונים בהרחבה גם בספר שלפנינו, מובטח לכל הבא בהיכל הקדושה של הרב ליכטנשטיין שיצא ושכרו בידו.

קודם שניגש הרב לעסוק בנושא מסוים, עמד - במעין סקירה כוללת - על מקורותיו, מבנהו, יסודותיו ומפלסו השונים, ורק אחר מכן ניגש לניתוח שיטתי ומסודר של כל אחד מפרקיו.

כך נהג גם באלפי השיעורים שהעביר. בראש כל שיעור היה פורש את "מפת הדרכים" של הנושא. לאחר מכן חדר לעמקי הסוגיות במשך שעה ואף שעתיים, ובסוף סיכם את קווי

העיקריים של עיונו בצורה מרוכזת.

לצד העיון הלמדני הצרוף נהג להוסיף ברבים משיעוריו גם פן מחשבתי-הגותי שנתן עומק נוסף לשיעור הלמדני והפיח בו חיות מיוחדת. בחיבור הנוכחי, לקתה במקצת המידה בעניין זה. לבד מזכרי דברים אקראיים, פה ושם, נעלם כמעט לחלוטין מהחיבור שלפנינו הפן המחשבתי של נושא הקדושה. בחיבור שלפנינו נעדר כמעט כליל - יש להניח מדעת - קו מאפיין נוסף של תורת הרב ליכטנשטיין, והוא דו השיח המתמיד שבין תפיסת הקדושה במקורות הלמדניים וההגותיים היהודיים, לבין הגותם של חכמי אומות העולם (דוגמת חיבורו הקלאסי של רודולף אוטו "על הקדושה", ואח').

בתוך כל חטיבה בספר יש חלוקה פנימית לסוגי הקדושה השונים. בזמן: קדושת שבת ויום טוב, קדושת שמיטה ויובל, ובמקום: קדושת א"י וקדושת עיירות המוקפות חומה, קדושת ירושלים והר הבית, וכיוצא בהם.

הרב ליכטנשטיין נדרש לא רק לתוצאת הקדושה, על סייגיה והרחקותיה, אלא גם לתהליך ההתקדשות. בד בבד, נותן הוא דעתו לתהליך הפקעת הקדושה, עקירתה וחילולה.

אגב כך הוא מבחין בין קדושה "חיובית", שצריכה להתבטא במעשה, לבין קדושה "שלילית", שעיקרה מחדל: הימנעות מכניסת טמאים או מצורעים לאזור המקודש. הבחנה נוספת היא בין "קדושה שבאה מאליה", קדושה אימננטית, הטבועה במקום או בזמן מסוים, ללא צורך במעשה הקדשה פעיל מצדו של אדם, לבין "קדושה" שמקורה במעשה האדם, שבה רואה הרב את פסגת הישגיו של האדם. ועוד.

כיוצא דבר, קידוש החדוש שבא לעולם במעשה של ישראל, או שנת היובל שישאל מקדישים אותה. ונחלקו חכמים כיצד מקדישים אותה: בשילוח עבדים, בתקיעת שופר או בחזרת שדות לבעליהן. לדעת חכמים שלושתם כאחד מעכבים את תחולת הקדושה על שנת היובל. כדרכו, הרב ליכטנשטיין אינו מסתפק בהבחנה בסיסית זו ומבקש לבחון האם יש שוני בין שלושת המרכיבים, או שהם שווי משקל.

זהו חיבור למיטיבי לכת בעולם הלמדנות.

aviadhacohen3@gmail.com

« מלון סוריות עם ביכות פטיות
עיריית החוף המדהימה Latchi

« טיולים ואטרקציות:
טוקטורניס, שייט, טבע פראי ועוד...

« 2017
€ 245 לזוג - ליליה חצי פניסין מהרדין

סוכות חוגגים
בלאשתיה

ריקשתם, קיבלתם:
הלאונה כשורה כל השנה!

קפאסיין

כהנא
group

09-8616-770 ykg.co.il